

Jaarrekening 2023

van

Stichting Open Doors

te

Ermelo

Jaarverslag

Algemeen	3
Bestuursverslag 2023	4
Verslag Raad van Toezicht 2023	15

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023	17
Staat van baten en lasten over 2023	18
Kasstroomoverzicht	19
Grondslagen voor de financiële verslaggeving	20
Toelichting op de balans	22
Toelichting op de staat van baten en lasten	27
Specificatie en verdeling kosten naar bestemming	31
Toelichting op de kosten	32

Overige gegevens	36
-------------------------	----

Bijlagen

Begroting 2024	37
Toelichting op begroting 2024	38

ALGEMEEN

Stichting Open Doors is opgericht op 19 mei 1962 en is statutair gevestigd te Ermelo.
De stichting is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41035175.

Statutaire grondslag en doelstelling

In artikel 2 en 3 van de statuten wordt de grondslag en doelstelling van de stichting als volgt omschreven:

2. Als grondslag voor haar bestaan en haar arbeid aanvaardt de stichting de Bijbel als het Woord van God, met de daarop gegronde apostolische geloofsbelijdenis.
3. 1. Op basis van haar grondslag stelt de stichting zich ten doel zo nauw en zo vruchtbaar mogelijk samen te werken met de internationaal werkzame stichting Open Doors International, gevestigd te Harderwijk, omdat - maar ook alleen zolang - die stichting:
 - a. dezelfde grondslag aanvaardt als hiervoor in artikel 2 verwoord;
 - b. zich als hoofdtak stelt:
 1. het verlenen van bemoediging en ondersteuning aan christenen in gebieden en onder omstandigheden waar zij hun christelijk geloof niet vrijuit kunnen belijden, doch om hun geloof vervolgd en onderdrukt worden of dreigen te worden;
 2. het in die gebieden verspreiden of doen verspreiden - waar mogelijk door persoonlijke overhandiging - van bijbels, bijbelstudiemateriaal, geloofsopbouwende en geloofsversterkende literatuur en alle andere het gestelde doel dienende middelen;
 3. het in die gebieden verstrekken van geestelijke of ook stoffelijke ondersteuning aan in nood verkerende geloofsgemeenschappen en/of hun individuele lidmaten.
2. Ter ondersteuning, begunstiging en bevordering van die hoofdtak van de stichting Open Doors International ziet de stichting als haar eigen specifieke opdracht:
 - a. het binnen haar bearbeitingsgebied motiveren en mobiliseren van gelovigen, van kerkelijke gemeenten en geloofsgemeenschappen, die zelf in volle vrijheid hun geloof kunnen belijden, om zich mede in te zetten voor de dienst en hulp aan hun elders lijdende broeders en zusters; dit zowel door gebed als met materiële middelen;
 - b. het inzamelen en doorgeven van geldelijke middelen die nodig zijn om de met stichting Open Doors International gemeenschappelijke doelstelling mogelijk te maken, in stand te houden en waar mogelijk uit te breiden.

Samenstelling Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2023 was als volgt:

M.J. Geelhoed	Voorzitter
P.G.R. Beker	Secretaris
S. van der Deen	
A.H. Delhaas - van Dijk	
J.G. Hofman	
B. Sprey	

Belastingen

Stichting Open Doors is een algemeen nut beogende instelling (ANBI), zoals bedoeld in artikel 6.33 Wet inkomstenbelasting 2001. Op 10 december 2007 is door de Belastingdienst een beschikking ANBI afgegeven die geldt vanaf 1 januari 2008. Hierdoor is een gift voor de gever aftrekbaar voor de inkomstenbelasting en zijn over ontvangen giften door de stichting geen belastingen verschuldigd. In 2018 heeft de Belastingdienst een boekenonderzoek verricht. De ANBI-status is bevestigd en er waren geen correcties voor de loonheffingen. Gegeven haar activiteiten wordt de stichting in beginsel niet als ondernemer aangemerkt voor de vennootschapsbelasting.

1. Doelstelling

Stichting Open Doers wil vervolgde en bedreigde christenen wereldwijd versterken, toerusten en aanmoedigen tot wereldevangelisatie, door gebed en door:

- de verspreiding van Bijbels, Bijbelstudiematerialen en andere communicatiemiddelen, kaderopleidingen, pleitbezorging en praktische hulpverlening
- in bedreigde en onstabiele gebieden christenen voor te bereiden op mogelijke vervolging en lijden
- christenen in de vrije wereld voor te lichten en te motiveren om zich te vereenzelvigen met vervolgde en bedreigde christenen en hen actief te helpen

Stichting Open Doers is een interkerkelijke stichting die christenen in de hele wereld steunt, ongeacht hun kerkelijke gezindte. De stichting is opgericht op 19 mei 1962 en is statutair gevestigd te Ermelo.

2. Kernactiviteiten

In Nederland en Vlaanderen: gebed, bewustwording en fondsenwerving

Stichting Open Doers stimuleert dat vervolgde en bedreigde christenen gekend en gesteund worden. We vertellen hun verhaal aan zo veel mogelijk mensen en we roepen christenen op om hun vervolgde en bedreigde geloofsgenoten te helpen (zie ook hierboven: 1. Doelstelling). Dat kan door voor hen te bidden, geld te geven en in beweging te komen: bid, geef, ga.

In Nederland en Vlaanderen geeft Stichting Open Doers concreet vorm aan dit werk door het organiseren en ontwikkelen van activiteiten en materialen op het gebied van gebed, bewustwording en fondsenwerving:

- Gebedsoproepen en -bijeenkomsten
- Berichtgeving (o.a. via sociale media, via onze website en het Open Doers Magazine)
- Pleitbezorging
- Pers- en publieksvoorlichting
- Fondsenwervende uitingen
- Integrale campagnes en evenementen (waaronder onze jaarlijkse Open Doers-dag)
- Reizen voor specifieke doelgroepen naar gebieden waar christenen onder druk staan

Voor de vervolgde kerk: gebed, hulp en aanwezigheid

De steun die Stichting Open Doers aan vervolgde christenen biedt, kent verschillende vormen. Bij de concrete invulling ervan laten we ons leiden door wat zij zélf aangeven nodig te hebben.

- **Gebed**
Vervolgde christenen vragen ons vooral om voor hen te bidden. In het gebed vertrouwen we elkaar toe aan God. Als christenen ervaren we daarbij Zijn nabijheid en kracht. Daarom stimuleert en faciliteert Stichting Open Doers het gebed voor de vervolgde kerk.
- **Bijbels en christelijke boeken**
De Bijbel is onmisbaar voor christenen, omdat we daarin God beter leren kennen. Christelijke boeken helpen ons om de Bijbel te begrijpen en toe te passen. Daarom brengt Stichting Open Doers Bijbels en christelijke lectuur naar landen waar deze verboden of moeilijk verkrijgbaar zijn.
- **Training**
Vervolgde christenen hebben meestal niet of nauwelijks toegang tot onderwijs of training in het geloof. Stichting Open Doers voorziet in deze behoefte. Ook bereiden we christenen in onstabiele gebieden door middel van trainingen voor op mogelijke vervolging.

- **Praktische hulp**
Vervolgde christenen hebben vaak te maken met discriminatie. Velen verliezen door ongelijke behandeling hun baan of sociale netwerk. Met hulp op het gebied van inkomen (werk, scholing, microkrediet) geeft Stichting Open Doors mensen die dit overkomt, mogelijkheden om in hun levensonderhoud te voorzien. Vervolging kan ook gepaard gaan met (zwaar) geweld. Slachtoffers daarvan helpen we met opvang en traumazorg. In noodsituaties bieden we noodhulp.
- **Aanwezigheid**
Een belangrijk aspect in al ons werk is het persoonlijk contact met vervolgte en bedreigde christenen. Daardoor weten zij dat ze niet vergeten worden. We hebben wereldwijd de mogelijkheid om hen op te zoeken en hun te vertellen dat christenen over de hele wereld zich voor hen inzetten.

3. Structuur

Stichting Open Doors is onderdeel van het wereldwijde Open Doors International. In vierentwintig andere landen zijn lokale zusterorganisaties actief die zich net als wij inzetten voor gebed, bewustwording en fondsenwerving in de eigen omgeving. Daarnaast heeft Open Doors International 'veldkantoren' in en nabij gebieden waar christenvervolging plaatsvindt. De steun aan vervolgte en bedreigde christenen wordt vanuit deze veldkantoren uitgevoerd.

Op 1 januari 2021 is de vereniging zonder winstoogmerk (vzw) Open Deuren Vlaanderen opgericht. Deze vereniging, die onderdeel is van Stichting Open Doors in Nederland, werkt in Vlaanderen vanuit een heldere Vlaamse identiteit. De directeur-bestuurder van Stichting Open Doors is de dagelijks bestuurder van deze vzw.

4. Bestuur en beleid

4.1 Bestuur in 2023

Het bestuur van Stichting Open Doors berust bij de algemeen directeur. Hij stelt als directeur-bestuurder het beleid vast. Voor belangrijke onderdelen, zoals goedkeuring van de meerjarenstrategie, is instemming van de Raad van Toezicht vereist. De Raad van Toezicht ziet vervolgens toe op de uitvoering van het beleid.

Stichting Open Doors had in 2023 één directeur-bestuurder: de heer Maarten Dees. Tot zijn verantwoordelijkheden behoren onder meer visie, strategie, leidinggeven aan de interne organisatie, contacten met externe partijen, media en Raad van Toezicht. Tevens heeft de directeur-bestuurder de taak om de Raad van Toezicht in staat te stellen zijn toezichthoudende taak te kunnen vervullen. Zodoende was hij in 2023 in vergaderingen van de Raad van Toezicht aanwezig om rapport uit te brengen over de uitvoering van het werk en de financiële stand van zaken.

Tot de belangrijkste werkzaamheden van de directeur-bestuurder in 2023 behoorden:

- Vaststelling jaarrekening en bestuursverslag 2022
- Herijking meerjarenplan 2024-2026
- Vaststelling jaarplan en begroting 2024

4.2 Beleidscyclus

Stichting Open Doors werkt vanuit een langetermijnvisie (op dit moment is de horizon het jaar 2026), die we regelmatig aanscherpen. Deze visie geeft richting aan onze meerjarenstrategie en ons jaarplan. Het strategisch meerjarenplan bestrijkt als regel de drie jaren na het jaar van creatie (n+1 t/m n+3) en wordt als regel ieder jaar in overleg met de Raad van Toezicht (Strategie- & Marketingcommissie) geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Op basis van dit strategische kader maken we het jaarplan voor jaar n+1.

Meerjarenraming

Evenals onze zusterorganisaties in andere landen doen, stellen wij in het voorjaar een voorlopige meerjarenraming op. Deze raming is gebaseerd op een evaluatie van voorgaande jaren, het eerste kwartaal van het lopende jaar en actuele ontwikkelingen. Op basis van deze meerjarenramingen bepaalt Open Doors International het kader voor de ondersteuning die we de vervolgende kerk in de komende periode kunnen bieden.

Jaarplan

Voor de invulling van het jaarplan van Stichting Open Doors doen leidinggevende medewerkers van onze verschillende teams voorstellen, na evaluatie van de activiteiten en resultaten over het afgelopen jaar. Het jaarplan wordt vervolgens, inclusief budget, vastgesteld door de directie, ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht en ten slotte ingediend bij Open Doors International. Tegelijk met het jaarplan stellen we begrotingen per team op.

Maandelijks toetsing

Maandelijks toetst de directie met het managementteam de voortgang van het beleid. Daarvoor maken we gebruik van een dashboard met belangrijke indicatoren, gebaseerd op de doelen in ons jaarplan. Deze indicatoren zijn zowel financieel als inhoudelijk van aard.

4.3 Jaarplan 2023

Aan de uitvoering van ons werk in Nederland en Vlaanderen liggen strategische keuzes ten grondslag. Het jaarplan 2023, met als titel "Baken van Hoop", borduurde voort op de strategie die in 2021 werd vastgesteld (meerjarenplan 2022-2025, zie hierna). In dat strategisch meerjarenplan zijn onze prioriteiten voor de komende jaren bepaald. In het voorjaar van 2022 constateerden we dat er nog geen reden was om die strategische koers bij te stellen, het strategisch plan werd met een jaar verlengd. Dientengevolge vormde dat strategisch plan de richting en het referentiekader voor het jaarplan van 2023.

Deze drie strategische prioriteiten (SP) zijn:

- SP 1 Groei van betrokkenheid bij ons werk
- SP 2 Ontwikkeling van onze portfolio
- SP 3 Ontwikkeling van onze medewerkers

In het jaarplan zijn op hoofdlijnen de activiteiten beschreven waarmee in 2023 invulling gegeven werd aan deze strategische prioriteiten. Daarnaast zijn kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen uitgewerkt. Deze vormen de basis voor de rapportage over de voortgang van ons werk.

De financiële doelstellingen voor 2023 waren als volgt:

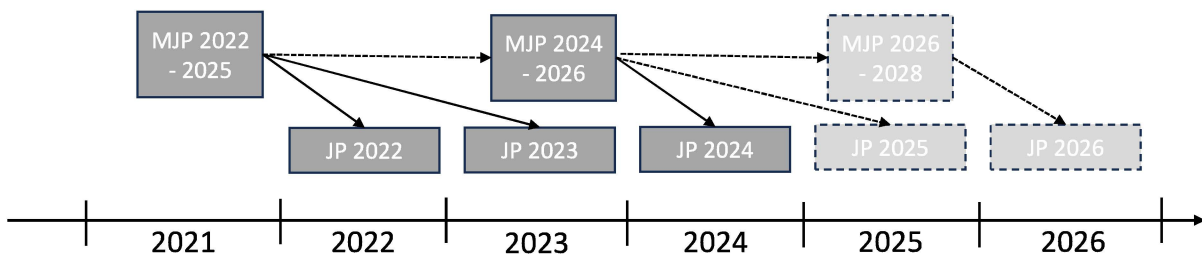
- € 15.158.000 inkomsten uit fondsenwerving
- € 12.971.981 bestedingen aan de doelstelling van Open Doors, waarvan:
- € 9.111.300 afdrachten aan Open Doors International

4.4 Meerjarenplan 2022-2025

Het meerjarenplan 2022-2025 is in 2021 tot stand gekomen en is het resultaat van een traject dat startte in 2020. Er is toen een grondige externe en interne analyse uitgevoerd. In mei 2021 is dat onderzoekswerk uitgewerkt in nieuwe strategische opties en in de keuze voor een vernieuwde strategische koers. Het vernieuwde meerjarenplan 2022-2025, inclusief financiële projecties, werd in de vergadering van juni 2021 door de Raad van Toezicht vastgesteld.

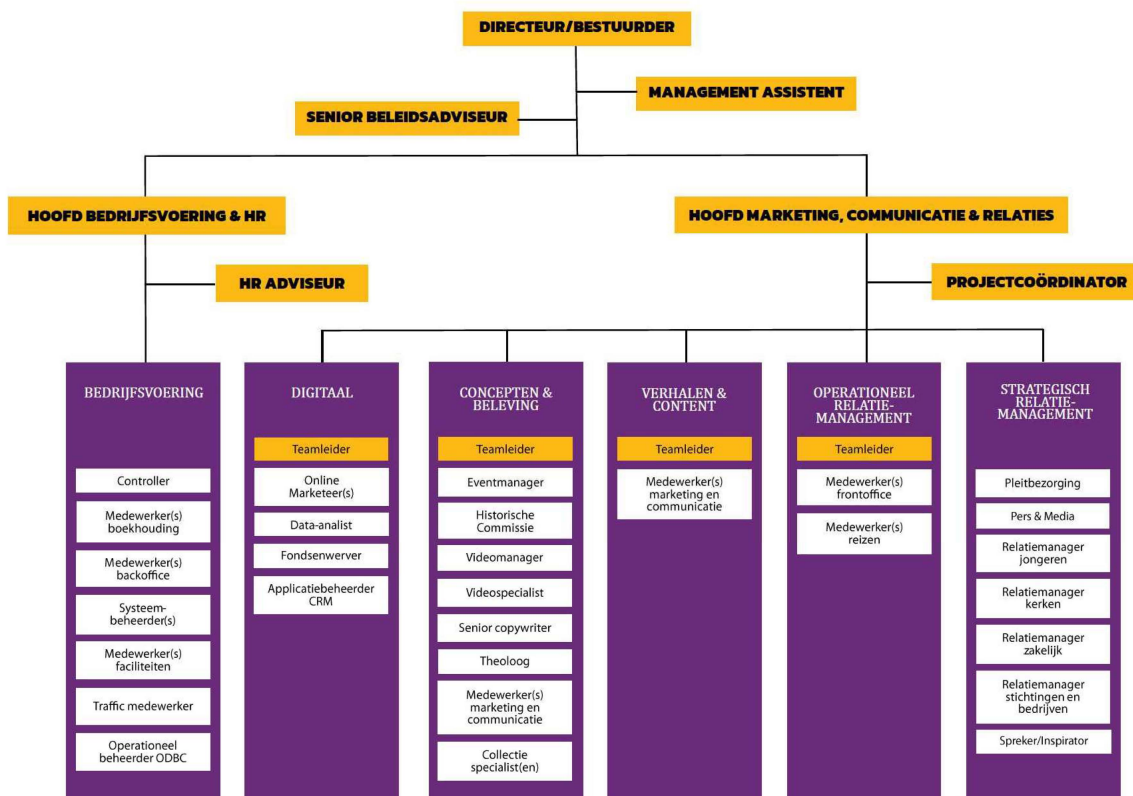
4.5 Meerjarenplan 2024-2026

Dit voorjaar stelden we het meerjarenplan strategisch bij. Ten opzichte van het voorgaande strategisch meerjarenplan is de SWOT (de opsomming en confrontatie van sterktes, zwakten, kansen en bedreigingen) herzien en vernieuwd, en vandaaruit zijn onze strategische opties opnieuw geformuleerd. Een en ander leidt tot dit geactualiseerde strategische plan voor de komende planperiode van drie jaar. Dit plan vormt de basis voor het jaarplan 2024 dat we in de tweede helft van 2023 maakten.

4.6 Organisatie

De organisatiestructuur ondersteunt de uitvoering van onze hoofd- en subprocessen, die samen leiden tot de realisatie van de strategische doelstellingen. De structuur is vooral een hulpmiddel en kan gewijzigd worden naargelang dit de realisatie van ons werk, in het kader van de strategische doelstellingen, ondersteunt en versterkt. In 2023 brachten we de HR-functie samen met bedrijfsvoering onder één hoofd.

4.7 Overige ontwikkelingen

Reizen

Na de COVID-19-periode waarin we niet of beperkt konden reizen, was 2023 het jaar waarin we ons reisprogramma weer konden uitvoeren. De ontmoeting met vervolgde christenen in hun eigen omgeving is van wezenlijk belang. De ontmoeting met andere leden van het Lichaam van Christus en het samen bidden is voor de vervolgde kerk vaak een ongekende bemoediging. Tegen Anne van der Bijl werd al gezegd: “Anne, jouw bezoek is meer waard dan tien van je beste preken”. Door de aard van de landen of gebieden waar we naartoe reizen (veiligheid speelt een grote rol) zijn de groepen waarmee we reizen vaak vrij klein, wat tot hogere kosten leidt. Een deel van het reisproces hebben we uitbesteed aan een andere organisatie, mede om te voldoen aan de wettelijke regels die voor de reisbranche gelden.

Open Doers Bezoekerscentrum

In 2023 ontvingen we bijna 5.700 mensen in ons bezoekerscentrum. Dat centrum is van woensdag tot en met vrijdag en de laatste zaterdag van de maand geopend, en is gratis te bezoeken; wel vragen we mensen om zich vooraf aan te melden. Vrijwel alle dagen dat het bezoekerscentrum open is, zijn er wel bezoekers. Daarnaast ontvingen we tientallen groepen, onder andere vanuit kerken en scholen. Vrijwel zonder uitzondering zijn de bezoekers onder de indruk van wat er gebeurt in de vervolgde kerk en wat God doet door Open Doers heen. Het bezoekerscentrum is zo een belangrijke component geworden in de realisatie van ons verlangen om de kerk in Nederland en Vlaanderen te betrekken bij de vervolgde kerk.

Internationale betrokkenheid

Verschillende medewerkers van het kantoor in Nederland zijn nauw betrokken bij het internationale werk van Open Doers. Vanzelfsprekend draait de directeur-bestuurder mee in internationale beleidsbesprekingen en heeft hij ontmoetingen met veld- en andere development-directeuren. Maar ook andere medewerkers participeren internationaal en dragen bij op allerlei beleidsterreinen, waaronder op het gebied van financiën, marketing & communicatie, risk & compliance, veiligheid, people & culture en ICT.

Stichting Open Doors nam de verantwoordelijkheid voor drie internationaal gebruikte ‘content packages’: een pakket verhalen, foto’s en video’s rond een thema dat gedurende enkele maanden internationaal leidend is in de marketing- en communicatie-uitingen.

Vernieuwing van systemen

In 2023 vernieuwden we diverse belangrijke IT-systemen. Ons CRM-systeem, waarin we gegevens van onze achterban administreren, werd vernieuwd, er kwam een nieuwe financiële module voor de verwerking van giften, er kwam een nieuw systeem voor het maken en verzenden van digitale nieuwsbrieven en we vernieuwden de hele website. Dit cluster van systemen namen we begin december in gebruik. Dankzij alle vernieuwingen zijn we in staat om onze nieuwsbrieven en *customer-journeys* meer toe te snijden op de ontvanger, is zowel de inhoud als de navigatie op de website verbeterd, hebben we ruimere mogelijkheden voor fondsenwerving en kunnen we onze administratieve processen efficiënter uitvoeren.

Benchmark arbeidsvoorwaarden

Elke vijf jaar vergelijken we onze arbeidsvoorwaarden met andere christelijke goededoelenorganisaties in Nederland. In 2023 is dit onderzoek weer uitgevoerd. Het doel van deze benchmark is om te kijken welke overeenkomsten en verschillen er zijn en of we onze arbeidsvoorwaarden ergens zouden moeten aanpassen. Qua salaris betalen we gemiddeld ten opzichte van de referentie-organisaties. De meeste secundaire arbeidsvoorwaarden zijn marktconform en op het gebied van verlofdagen duidelijk beter dan die van de referentie-organisaties.

4.8 Relaties met belanghebbenden

Stichting Open Doors hecht veel waarde aan goede contacten met iedereen die gebaat is bij het werk dat we doen. Daaronder vallen allereerst de mensen voor wie Stichting Open Doors is opgericht: christenen die om hun geloof worden vervolgd of bedreigd.

Andere belanghebbenden zijn onder meer:

- Onze medewerkers, onder wie onze vele vrijwilligers
- Onze donateurs
- Onze collega’s van andere Open Doors-onderdelen
- Kerken en kerkelijke organisaties
- Zakelijke relaties
- Collega-organisaties
- Externe toezichthouders
- Leveranciers
- Media
- Politici en maatschappelijke organisaties

Stichting Open Doors communiceert op allerlei manieren met deze groepen: via onze website, via sociale media, met verschillende nieuwsbrieven en ons magazine, maar ook door middel van campagnes, de Open Doors-dag en vele presentaties in kerken en scholen. Sinds 2022 ontvangen we ook bezoekers in ons bezoekerscentrum in Ermelo. De persoonlijke ontmoetingen bij deze gelegenheden zijn heel waardevol voor ons. Daardoor leren wij onze belanghebbenden beter kennen, waardoor wij des te beter de nood en de boodschap van de vervolgte kerk kunnen laten landen in harten van mensen.

Ondernemingsraad

Stichting Open Doors heeft een ondernemingsraad die expliciet invulling geeft aan medezeggenschap door de medewerkers. Bestuurder en ondernemingsraad werken nauw en constructief samen aan de vele uitdagingen die er binnen Stichting Open Doors zijn. Daartoe waren er naast de formele overlegvergaderingen geregeld informele overleggen om elkaar ‘mee te nemen’ en in alles dicht bij elkaar te blijven.

Ingaan op vragen

Omgaan met zo veel verschillende (groepen) mensen betekent ook dat er dagelijks heel uiteenlopende vragen, verzoeken en opmerkingen bij ons binnenkomen. Daar willen we zo goed mogelijk mee omgaan. Onze frontoffice beschikt over de kennis die met name voor onze achterban en onze communicatie van belang is. Zo reageren we snel en accuraat op vragen en klachten uit onze achterban.

Klachtenafhandeling

Stichting Open Doors biedt mensen die kritische opmerkingen of klachten hebben een luisterend oor. We spannen ons in om - waar mogelijk - de oorzaak van klachten weg te nemen. Het is daarbij van belang om per klacht goed te bepalen hoe wij daarop reageren en wat wij daarvan kunnen leren. Mensen die een klacht hebben kunnen die op verschillende manieren kenbaar maken, o.a. via de website, maar ook telefonisch, per e-mail of per post. Wanneer een klacht ontvangen wordt, wordt deze door de frontoffice geregistreerd in ons CRM-systeem. In 2023 registreerden we 22 klachten, minder dan in 2022 (67 klachten). Veruit de meeste klachten gingen over ontvangen post: te veel, dubbel of te laat. Als er sprake is van een ernstige klacht of een opmerkelijke hoeveelheid klachten over hetzelfde onderwerp, dan wordt dit zo snel mogelijk in het leiderschapsteam besproken en behandeld. Dat was in 2023 slechts een enkele keer van toepassing.

4.9 Duurzaam ondernemen

Open Doors wil als christelijke organisatie op een goede, duurzame manier omgaan met Gods schepping. Daar waar uitvoering van de missie hiermee spanning oplevert, krijgt de missie van Open Doors prioriteit én werken we er actief aan om die spanning zo veel mogelijk te minimaliseren. In Nederland laten we bij de keuze en het gebruik van middelen voor ons werk de duurzaamheid van die middelen steeds meewegen.

Pand en terrein

In ons pand aan de Harderwijkerweg maken we alleen gebruik van elektriciteit; we hebben geen gasaansluiting. We wekken zelf energie op middels 255 zonnepanelen; de jaaropbrengst in 2023 was circa 72.500 kWh. Daarvan leveren we iets minder dan de helft terug aan het net. Het pand heeft een A-label voor het energiegebruik. Bij de inrichting van het pand (in 2020/2021) is voor een deel van het meubilair gebruikgemaakt van gerecyclede materialen (bijvoorbeeld voor de lampen en stoelen). Ander meubilair is gekocht bij leveranciers die circulair werken en/of veel zorg hebben voor klimaat en milieu. Voor het beregenen van de aanplant op het terrein (alleen wanneer nodig en met een druppelinstallatie) maken we gebruik van grondwater uit een eigen bron.

Mobiliteit

Moderne technologie stelt ons steeds meer in staat online te werken en online elkaar te ontmoeten. Stichting Open Doors heeft een beleid waarbij thuiswerken wordt toegestaan en aangemoedigd. Gemiddeld wordt er door medewerkers rond de 40 procent thuisgewerkt. Ook internationaal wordt er veel online vergaderd. Toch zijn persoonlijke ontmoetingen af en toe nodig. Juist in een internationale, multiculturele organisatie als Open Doors is onderling begrip van cruciaal belang. En dan is niets effectiever dan een daadwerkelijke, fysieke ontmoeting. Daarnaast is het fysiek ontmoeten van de vervolgd kerk in het land waar de kerk is en wordt vervolgd, van groot belang. Er gaat een ongekende bemoediging uit van ontmoetingen waar gelovigen elkaar opzoeken, verhalen delen en met elkaar bidden. Hoewel we dus het vliegen beperken, kiezen we er bewust voor om in het kader van onze doelstellingen te blijven vliegen. Tegelijk erkennen en begrijpen we dat vliegen belastend is voor het klimaat. Daarom compenseren we voor alle uitgevoerde vluchten de CO₂-uitstoot. Dit houdt in dat de veroorzaakte uitstoot elders wordt gecompenseerd door bij te dragen aan projecten die of CO₂ reduceren (bijvoorbeeld aanplant van bomen) of CO₂-uitstoot helpen verminderen (bijvoorbeeld aanleg van windparken).

Materiaalgebruik

Ons magazine (met een oplage van ongeveer 74.500 exemplaren) wordt gedrukt op duurzaam papier en verpakt in een afbrekbare verpakking op basis van suikerriet. Het papier en de enveloppen die we intern gebruiken, hebben allemaal het FSC-keurmerk. Er wordt zo min mogelijk papier gebruikt; vrijwel alles gaat digitaal en vergaderen doen we *paperless*.

5. Integriteit

Stichting Open Doors beschikt over een integriteitsbeleid. De basis voor het integriteitsbeleid vormen vier verklaringen waarmee alle medewerkers, de directeur-bestuurder en Raad van Toezicht-leden hebben ingestemd (middels een handtekening). Deze verklaringen beschrijven het integer handelen. Het betreft de Geloofsverklaring, de Kernwaarden van Open Doors, de Doelstelling van Open Doors en de Gedragscode. Aanvullend wordt er een geheimhoudingsverklaring ondertekend en is er een regeling voor het omgaan met en het melden van overtredingen en/of misstanden. Deze regeling is publiek, via de website, beschikbaar. Voor de inzet van een formele klachtencommissie maken we sinds 2021 gebruik van een regeling onder de vlag van samenwerkingsorganisatie Prisma. Alle medewerkers dienen bij indiensttreding een Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen. In 2023 zijn er geen incidenten in dit kader geweest.

6. Financiën

In onze jaarrekening doen we verslag van onze inkomsten, doelbestedingen en overige uitgaven in 2023. We zijn dankbaar en verheugd dat we de doelstelling voor de inkomsten ruim haalden; we ontvingen € 3.350.400 meer dan begroot. Ook konden we € 2.559.500 meer aan Open Doors International afdragen dan begroot. Het surplus ten opzichte van de begroting wordt grotendeels verklaard door een noodhulpactie voor de aardbevingsslachtoffers in Turkije en Syrië in het begin van 2023 en door enkele grote nalatenschappen.

Efficiënte besteding van middelen

Bij goed beheer hoort dat we efficiënt omgaan met de (financiële) middelen die ons toevertrouwd worden. Een belangrijke graadmeter daarvoor is het percentage van de inkomsten dat we daadwerkelijk aan onze doelstellingen besteden. Ten opzichte van de inkomsten waren onze doelbestedingen lager dan vorig jaar en ook wat lager dan begroot: 83,7% in 2023 (begroot was 85,7%), tegenover 85,8% in 2022. Dit komt doordat we met Open Doors International hebben afgesproken een deel van de inkomsten in december pas begin 2024 af te dragen. Als percentage van de totale uitgaven waren de doelbestedingen 88,2% in 2023 (begroot was 84,8%), tegenover 86,2% in 2022.

Andere graadmeters van onze efficiëntie zijn de bedragen die we besteden aan fondsenwerving en beheer en administratie. Wat het eerste betreft: voor het werven van fondsen hebben we 8,4% uitgegeven van wat we daarmee aan inkomsten genereerden. Dat ligt ruim onder de door ons zelf gehanteerde norm van maximaal 15%.

Van onze totale uitgaven hebben we 2,9% besteed aan beheer en administratie. Hiermee bleven we ruim onder de norm van 5% die we intern hanteren. Dit percentage is lager dan voorgaande jaren, omdat we in 2023 de toerekening van de indirecte kosten hebben herzien op basis van richtlijnen van de stichting Goede Doelen Nederland.

7. Risicomanagement

In de afgelopen jaren is de risicoanalyse voor onze organisatie geheel vernieuwd. Sinds 2022 maken we per kwartaal een risico-evaluatie die besproken wordt in het managementteam en met de auditcommissie. De risicoanalyse maakt inzichtelijk welke factoren bijdragen aan het risico dat doelstellingen niet gehaald worden. Deze factoren zijn elk ingeschaald op kans en impact, rekening houdend met genomen maatregelen om het risico te verkleinen en beheersen.

We onderscheiden risico's op de volgende gebieden:

Strategie

Periodiek maken wij een meerjarenbeleidsplan met onze strategische prioriteiten en financiële kengetallen. Daarbij wordt ook gekeken naar onze sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen (zie ook hierna: 8. Kansen en bedreigingen). Door middel van tussentijdse rapportages wordt gedurende het jaar bekeken of de uitvoering op koers ligt met de strategie. De onzekerheid in de internationale omgeving waarin we werken hoort bij onze missie en kunnen we grotendeels niet beïnvloeden. Intern nemen we wel zoveel mogelijk maatregelen om te waarborgen dat ons werk strategisch wordt uitgevoerd.

Compliance

Dit gaat om het voldoen aan wet- en regelgeving, o.a. op het vlak van omgang met personeel, privacyregels en goed bestuur. Stichting Open Doors heeft een CBF-keurmerk en een ANBI-status. Daarnaast zijn we lid van brancheorganisaties als Goede Doelen Nederland en Prisma. Een belangrijk aspect is het voldoen aan regelgeving op het gebied van (internationale) financiële transacties.

Operatie

We vinden het belangrijk om actief het risico te beperken dat er onnodige kosten worden gemaakt doordat interne processen afwezig zijn of niet worden nageleefd. De administratieve organisatie en interne controle voorzien in procedures om dit risico te minimaliseren. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd. We streven ernaar dat van iedere medewerker de taken overgenomen kunnen worden bij ziekte. Operationele risico's zijn waar nodig afgedekt door verzekeringen. Verzuimbegeleiding en -preventie staan hoog op de agenda. Jaarlijks wordt door een externe partij een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) uitgevoerd.

Systemen

In ons dagelijks werk zijn we sterk afhankelijk van een scala aan ICT-systemen. We onderhouden deze systemen zorgvuldig en hebben verschillende medewerkers die zich hier continu mee bezig houden. Beveiliging en back-up van onze gegevens en systemen hebben de bijzondere aandacht. We verstevigden onze back-up voorzieningen. Ook trainen we het personeel permanent op het herkennen en vermijden van frauduleuze mails ('phishing').

Financieel

Bij het opstellen van de begroting wordt per maand vastgesteld wat de verwachte inkomsten en uitgaven zijn. Op basis daarvan wordt ook begroot hoeveel elke maand kan worden afgedragen aan Open Doors International voor de uitvoering van de projecten op het veld. Er is een procedure vastgesteld voor het signaleren en autoriseren van afwijkingen op deze begroting, waardoor indien nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Er worden steeds hogere eisen gesteld aan transparantie in het verantwoorden van waar de door ons ontvangen giften precies aan besteed zijn. Dat staat voor een deel op gespannen voet met de aard van ons werk en de veiligheid van degenen die we ondersteunen. We proberen zo transparant mogelijk te zijn, en waar dat niet kan een goede uitleg te geven over de redenen daarvoor. Op deze manier willen we nadrukkelijk het risico beperken dat onze financiële doelstellingen voor de afdracht aan Open Doors International niet worden gehaald of dat gelden niet op de juiste manier besteed worden.

Reputatie

Negatieve berichtgeving kan leiden tot een daling van de betrokkenheid en het vertrouwen van de achterban bij ons werk, onder meer door een afname van donaties. Omdat we de mogelijke negatieve gevolgen van reputatieschade zoveel mogelijk willen voorkomen, zijn er binnen Open Doors wereldwijd richtlijnen over hoe we ons gedragen met betrekking tot kwetsbare personen, medewerkers, communicatie, ICT en financiën. Verder zijn er regelingen voor wie zaken wil melden die (potentieel) in strijd zijn met die richtlijnen. We communiceren zo transparant mogelijk, ook over dingen die anders zijn gelopen dan we hadden gewild. We geven extra aandacht aan het vastleggen en continu verbeteren van onze interne procedures.

8. Kansen en bedreigingen

Om onze missie zo goed mogelijk uit te voeren, moeten we alert zijn op wat er in de wereld om ons heen gebeurt. Het gaat dan niet alleen om zaken die direct te maken hebben met christenvervolging, maar ook om allerlei ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op ons werk.

Periodiek brengen we in kaart wat sterke en zwakke punten van (verschillende onderdelen van) onze organisatie zijn en welke kansen en risico's we voor ons werk zien. Dit helpt ons om tijdig maatregelen te nemen en mogelijkheden te benutten.

In april 2023 hebben we de in 2021 geformuleerde SWOT herzien en zijn we gekomen tot onderstaande vernieuwde definitie van sterktes, zwakten, kansen en bedreigingen.

Sterke punten van Stichting Open Doors

- We bezitten autoriteit op gebied van geloofsvervolging
- We vormen een gedreven organisatie met zeer geëngageerde medewerkers
- Onze internationale reputatie en positionering is uitstekend
- We beschikken over uitstekende faciliteiten en middelen

Toelichting op onze sterke punten

Door middel van de Ranglijst Christenvervolging vestigen en herbevestigen we jaarlijks onze reputatie en positie als het gaat om geloofsvervolging. In veel media, christelijk en seculier, wordt regelmatig gerefereerd aan deze ranglijst. Het team is de laatste jaren versterkt en op vrijwel alle cruciale plekken zitten capabele mensen die gegrepen zijn door de missie. De toevoeging van een bezoekerscentrum in ons pand bij de herbouw in 2021 geeft veel extra mogelijkheden om mensen en groepen uit te nodigen en op een andere manier kennis te laten maken met de vervolgte kerk.

Zwakke punten van Stichting Open Doors

- We zijn nog niet goed in het rapporteren en evalueren van het meetbare resultaat van activiteiten, waardoor data-gedreven werken nog niet ver gevorderd is
- Er ontbreekt nog een aantal functionele (geïntegreerde) strategieën
- Ons retentiebeleid is kwetsbaar, we kunnen nog aantrekkelijker worden als werkgever
- We ervaren een hoge werkdruk door (te) veel initiatieven

Toelichting op onze zwakke punten

De zwakke punten zitten vooral binnen de eigen organisatie. Middels het strategisch spoor 'blijven bouwen aan professionaliteit en eigenaarschap' pakken we deze aan.

Kansen in onze omgeving

- Groei door verdere segmentatie en personalisatie is mogelijk
- Groei blijkt mogelijk door adequaat in te spelen op (markt-/nood)situaties
- Met goede impactrapportages en -stories lijkt er nog meer ruimte voor groei te zijn
- Onze boodschap is uiterst relevant
- We kunnen onze autoriteit versterken door samen te werken met migrantenkerken

Toelichting op de kansen

We geloven dat er nog erg veel mensen, christenen, in Nederland zijn die we kunnen betrekken bij de vervolgde kerk, juist omdat geloofsvrijheid wereldwijd steeds meer onder druk komt te staan. Met steeds betere en meer verfijnde communicatiemiddelen en analysetools kunnen we gemakkelijker en effectiever de juiste doelgroep bereiken.

Bedreigingen in onze omgeving

- We zien toenemende regeldruk en fiscale en juridische beperkingen
- Er is sprake van lauwheid van christenen in Nederland/Vlaanderen en verdeeldheid in kerken (intern)
- We merken een groeiende intolerantie op jegens christenen (extern)
- Technologie groeit qua complexiteit en versterkt onveiligheid

Toelichting op de bedreigingen

Ook wij voelen de toenemende druk in de maatschappij op christenen. Het is van groot belang om zorgvuldig te blijven communiceren, zowel met het oog op de veiligheid van de mensen aan wie we stem geven als met het oog op onze reputatie in Nederland. We blijven alert op veranderende regelgeving en passen waar nodig onze werkwijze en/of rapportages aan. Ook op technologiegebied zijn we alert en zorgen steeds voor moderne en up-to-date beveiliging om nieuwe dreigingen het hoofd te bieden. Dat houdt tevens in dat we medewerkers permanent trainen in het veilig gebruik van ICT.

Stichting Open Doors
Verslag Raad van Toezicht 2023

1. Inleiding

Sinds 1 januari 2017 werkt Stichting Open Doors met het 'Raad van Toezicht-model'. In dit model worden de taken *besturen* en *toezicht houden* door verschillende personen uitgevoerd. Zo is de onafhankelijkheid van het toezicht goed geborgd. Dat is ook een van de voorwaarden voor de erkenning als goed doel door het CBF. De Raad heeft, ten behoeve van proces en structuur, reglementen vastgesteld voor zowel de Raad als geheel als voor zijn verschillende commissies. Daarin zijn onder meer processen voor werving, benoeming en herbenoeming geregeld. Ook heeft de Raad het profiel van de directeur-bestuurder vastgesteld.

2. Toezicht in 2023

Als onderdeel van de Raad van Toezicht functioneerden drie commissies: de Remuneratiecommissie, de Auditcommissie en de Strategie- & Marketingcommissie. Streven van de Raad is dat alle leden participeren in minimaal één commissie. De Raad van Toezicht-leden overleggen binnen hun competentiedomein regelmatig met de directeur-bestuurder en medewerkers.

Naast zijn toezichthoudende taak heeft de Raad een adviserende rol en treedt hij op als werkgever van de bestuurder. De leden van de Raad doen hun werk zonder uitzondering als onbezoldigde vrijwilligers.

Raad van Toezicht Stichting Open Doors per 31 december 2023
Bouwe Sprey Zelfstandige bij Warnsveld Services B.V. Geen relevante nevenfuncties Lid sinds 2014 - tevens lid van de Auditcommissie, aftredend per 31-12-2023 Sinds 2022 lid van het bestuur van Open Doors International
Susanne van der Deen HR Manager, Centraal Bureau voor de Statistiek Geen relevante nevenfuncties Lid sinds 2017 - tevens lid van de Remuneratiecommissie
Anita Delhaas - van Dijk Directeur van Mercy Ships Nederland Relevante nevenfuncties: lid bestuur Stichting Bressummer en Stichting Tirzah International, lid van het bestuur van TLMI - The Leprosy Mission International Lid sinds 2017 - tevens lid van de Strategie- & Marketingcommissie
Jeroen Geelhoed (voorzitter) Directeur Markt en Strategie bij Breman Installatiegroep Geen relevante nevenfuncties Lid sinds 2020 - tevens lid van de Remuneratiecommissie
Peter Beker (secretaris) Eigenaar van Peter Beker Media Relevante nevenfuncties: voorzitter Raad van Toezicht Stichting ORA Lid sinds 2021 - tevens lid van de Strategie- & Marketingcommissie
Hans Hofman Accountant/Manager KPMG Special Assurance Services Relevante nevenfuncties: penningmeester Stichting De Zevende Bazuin, penningmeester Vereniging Vrienden van het Nuborgh College Lid sinds 2022 - tevens lid van de Auditcommissie

3. Commissies

Auditcommissie

De auditcommissie is belast met het toezicht op de financiële gang van zaken. Onderdeel daarvan zijn de benoeming van en het toezicht op de naleving van aanbevelingen van de externe accountant. In een viertal vergaderingen werd de financieel-administratieve voortgang besproken. De auditcommissie besprak tevens de uitkomsten van de controle van de jaarrekening en de managementletter met de accountant. Op basis van de bevindingen werd advies uitgebracht aan de Raad van Toezicht inzake de goedkeuring van de jaarrekening.

Remuneratiecommissie

De leden van de remuneratiecommissie voerden het functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder. In de decembervergadering van 2023 legden zij een verslag hiervan, met een voorstel voor de beloning, ter behandeling voor aan de Raad van Toezicht. Als werkgever van de directeur-bestuurder bepaalt de Raad van Toezicht de hoogte van diens salaris. Het beleid hiervoor wordt periodiek geactualiseerd. Stichting Open Doors volgt daarbij de *Regeling Beloning directeuren van goededoelenorganisaties* van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Deze bevat een aantal op de functie toegesneden criteria voor een waardering in zogenaamde BSD-punten (Basis Score voor Directiefuncties). Het beloningsniveau is onder meer gebaseerd op de zwaarte van de functie en de wijze waarop die wordt uitgeoefend. De BSD-score voor de directeur-bestuurder van Stichting Open Doors is vastgesteld op 335 punten. Het door de Raad van Toezicht daaruit afgeleide en toegekende salaris over 2023 is terug te vinden in de jaarrekening.

Strategie- & Marketingcommissie

Teneinde de rol van de Raad van Toezicht met betrekking tot de goedkeuring van de meerjarenstrategie beter te kunnen uitvoeren en het resultaat daarvan te kunnen borgen, is enige jaren geleden besloten tot het instellen van een specifieke commissie. De commissie is in het totstandkomingsproces van het strategische meerjarenplan meerdere keren betrokken ter advisering en toetsing aangaande het proces en de inhoud rond de strategie.

4. Vergaderingen en thema's

In 2023 kwam de Raad van Toezicht zesmaal bij elkaar: viermaal voor een reguliere vergadering, eenmaal voor een 'affiliate visit' en eenmaal voor een themabijeenkomst.

Een affiliate visit is een ontmoeting tussen de Raad van Toezicht en een delegatie van het internationale bestuur van Open Doors International met als doel de wederzijdse verbinding en eenheid van beleid te bespreken en bestendigen. De ontmoeting vond plaats in februari 2023 en was hartelijk en opbouwend. De inspiratie-avond werd ingeleid door de heer ds. Maarten Klaassen (over de 'seksuele revolutie' en 'gender-ideologie'). Na de inleiding vond er een gesprek over het thema plaats met Raad van Toezicht- en managementteamleden.

In de reguliere vergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen en documenten ter tafel:

- Jaarrekening en bestuursverslag 2022
- Kwartaalrapportages van het lopende jaar
- Risicoanalyse en -aanpak van Stichting Open Doors
- Het internationale medewerkersbetrokkenheidsonderzoek
- Meerjarenplan 2024-2026
- Jaarplan en begroting 2024

De vergaderingen worden als regel bijgewoond door de directeur-bestuurder, die rapport uitbrengt over de voortgang van het beleid (zie hiervoor). Naast de directeur zijn regelmatig medewerkers uit de organisatie te gast om een onderwerp specifiek toe te lichten.

BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

	<u>31-12-2023</u>		<u>31-12-2022</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Immateriële vaste activa		345.900		54.430
Materiële vaste activa		5.163.631		5.252.657
Voorraden		34.425		35.757
Vorderingen		469.163		274.329
Liquide middelen		<u>1.150.534</u>		<u>840.159</u>
		<u><u>7.163.653</u></u>		<u><u>6.457.332</u></u>
 PASSIVA				
Reserves en fondsen				
Bestemmingsreserve financiering activa		1.072.135		1.121.849
Overige reserves		<u>3.874.807</u>		<u>2.842.312</u>
		4.946.942		3.964.161
Bestemmingsfonds financiering activa	1.270.134		1.282.100	
Bestemmingsfonds bestemde giften	<u>-</u>		<u>25.000</u>	
		<u>1.270.134</u>		<u>1.307.100</u>
		6.217.076		5.271.261
Langlopende schulden		467.500		591.555
Kortlopende schulden		<u>479.077</u>		<u>594.516</u>
		<u><u>7.163.653</u></u>		<u><u>6.457.332</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Werkelijk 2023		Begroot 2023		Werkelijk 2022	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Baten van particulieren	15.956.479		13.233.000		12.438.221	
Baten van bedrijven	968.790		650.000		717.750	
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.583.088		1.275.000		1.655.197	
Som van de geworven baten	18.508.357		15.158.000		14.811.168	
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	32.804		14.800-		25.565-	
Som van de baten	18.541.161		15.143.200		14.785.603	
LASTEN						
Besteed aan doelstellingen						
Voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen	3.479.794		3.585.599		3.526.719	
Dienen van de vervolgte kerk	12.040.099		9.386.382		9.158.118	
	15.519.893		12.971.981		12.684.837	
Wervingskosten	1.558.537		1.562.535		1.254.166	
Beheer en administratie	511.273		757.319		781.769	
Som van de lasten	17.589.703		15.291.835		14.720.772	
Saldo voor financiële baten en lasten	951.458		148.635-		64.831	
Financiële baten en lasten	5.643-		16.724-		27.575-	
Saldo van baten en lasten	945.815		165.359-		37.256	
Resultaatbestemming						
Toevoeging/onttrekking aan:						
Reserve financiering activa	49.714-		-		42.498-	
Overige reserves	982.524		165.359-		63.980-	
Fonds financiering activa	13.005		-		118.734	
Fonds bestemde giften	-		-		25.000	
	945.815		165.359-		37.256	

KASSTROOMOVERZICHT

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
Overschot boekjaar uit staat van baten en lasten		945.815		37.256
Afschrijvingen		<u>331.572</u>		<u>305.340</u>
		1.277.387		342.596
Veranderingen in vlottende middelen				
Afname voorraden	1.332		4.245	
Toename/afname vorderingen	194.834-		20.343	
Afname/toename kortlopende schulden	<u>115.439-</u>		<u>160.933</u>	
		<u>308.941-</u>		<u>185.521</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		968.446		528.117
Investeringen in immateriële vaste activa	324.190-		47.430-	
Investeringen in materiële vaste activa	214.305-		225.252-	
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	3.874		-	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	<u>605</u>		<u>6.210</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		534.016-		266.472-
Afname langlopende schulden	<u>124.055-</u>		<u>691.810-</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		124.055-		691.810-
Mutatie liquide middelen		<u><u>310.375</u></u>		<u><u>430.165-</u></u>
Liquide middelen per einde boekjaar		1.150.534		840.159
Liquide middelen per begin boekjaar		<u>840.159-</u>		<u>1.270.324-</u>
		<u><u>310.375</u></u>		<u><u>430.165-</u></u>

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht verklaart de geldstromen in het boekjaar, uitgaande van het resultaat. In overleg met Open Doors International is een deel van de liquide middelen eind 2023 nog niet afgedragen. In 2024 zal dit deels alsnog gebeuren. Verder is een bedrag gereserveerd voor extra investeringen en kansen in 2024 die tijdens het opstellen van de begroting voor 2024 nog niet bekend waren. Ten slotte zijn extra aflossingen gepland op de leningen voor de verbouw/nieuwbouw van ons kantoor. Daardoor zijn de liquide middelen nu hoger dan aan het eind van het vorige boekjaar.

Het resultaat over 2023 was positief, waardoor de liquide middelen zijn gestegen. Op die stijging moeten nog wel wat correcties worden gemaakt. De afschrijvingen zijn bijvoorbeeld wel verantwoord als kosten, maar daarvoor vinden geen feitelijke betalingen plaats, waardoor ze geen invloed hebben op de liquide middelen. De investeringen en desinvesteringen staan niet in het resultaat, maar die veroorzaken juist wel een mutatie in de liquide middelen. Dat geldt ook voor de toe- of afname van voorraden, vorderingen en schulden. Per saldo zijn de liquide middelen in het afgelopen jaar door al deze posten gestegen.

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen, waarbij ook de algemene bepalingen uit Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en Richtlijn 400 Bestuursverslag zijn gevolgd. Stichting Open Doors heeft een samenwerkingsovereenkomst met Open Doors International, gevestigd te Harderwijk.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs. De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Software	:	25%
----------	---	-----

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs; overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten. De activering vindt plaats conform de componentenbenadering, hetgeen inhoudt dat de levensduur per component bepaald wordt. Dit alles onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Op investeringen in het boekjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Geheel afgeschreven materiële vaste activa zijn niet in het overzicht materiële vaste activa opgenomen. De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Terrein	:	0 - 20%
Gebouwen	:	2 - 10%
Inventaris	:	3 - 33%
Hardware	:	14 - 33%
Presentatiematerialen	:	20 - 33%
Vervoermiddelen	:	20%

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs danwel lagere marktwaarde. Waar nodig wordt rekening gehouden met afwaarderingen wegens incourtheid.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De directeur-bestuurder kan besluiten om bedragen af te zonderen in een bestemmingsreserve vanuit de resultaatverdeling. Voor de specifieke invulling hiervan wordt verwezen naar de toelichting op de bestemmingsreserves zelf.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden, worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Vreemde valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de stichting haar activiteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

De baten en bestedingen worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Baten

Als baten van particulieren en bedrijven worden de in het verslagjaar ontvangen giften en contributies opgenomen onder aftrek van de direct aanwijsbare kosten die aan derden worden betaald. De nalatenschappen worden verwerkt in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Tot en met 2020 werd dit per nalatenschap beoordeeld. Vanaf 2021 wordt de nalatenschap verwerkt in het verslagjaar waarin de akte van verdeling, of - als er geen akte van verdeling is - de rekening en verantwoording is ontvangen. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin ze worden ontvangen. Baten van andere organisaties zonder winststreven zijn voor ons geworven door andere fondsenwervende instellingen, kerken, stichtingen en verenigingen. Deze worden verantwoord in het jaar waarin ze ontvangen of toegezegd zijn.

Bestedingen

De bestedingen worden verdeeld over de doelstellingen van Stichting Open Doors (voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen en het dienen van de vervolgd kerk), kosten van de werving van de baten en kosten van beheer en administratie.

De directe kosten worden rechtstreeks toegerekend aan deze onderdelen. De indirecte kosten worden op basis van verdeel-sleutels toegerekend aan deze onderdelen. Voor de huisvestingskosten is dit gedaan op basis van de gebruikte oppervlakte per onderdeel in het kantoor. Voor de overige kosten is dit gedaan op basis van het aantal werkzame personen in voltijds-plaatsen (fte's) dat hieraan toe te rekenen is. In 2023 is deze verdeling geëvalueerd aan de hand van de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en deels herzien. Een aantal medewerkers is (deels) verschoven van beheer en administratie naar de andere onderdelen. Hierdoor worden de indirecte kosten voor 9% minder toegerekend aan beheer en administratie, voor 5% meer aan fondsenwerving, 2% meer aan voorlichting en 2% meer aan dienen van de vervolgd kerk. De vergelijkende cijfers zijn op dit punt niet aangepast. Op verzoek van het CBF zijn de bestedingen vanaf 2023 gepresenteerd volgens Bijlage 3 Model toelichting bestedingen uit de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen. Voor de vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers dienovereenkomstig aangepast. De verdeling van de kosten is nader toegelicht op pagina 32.

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. De overige kosten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben, rekening houdend met vooruitbetaalde c.q. nog te betalen posten.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

TOELICHTING OP DE BALANS

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Omschrijving	Jaar van aanschaf	Afschrij- ving	Aanschaf- waarde	Boek- waarde 01-01-2023	Inves- teringen 2023	Desinves- teringen 2023	Afschrij- vingen 2023	Boek- waarde 31-12-2023
		%	€	€	€	€	€	€
Software	2016-2023	25	397.551	54.430	324.190	3.874	28.846	345.900

Dit betreft onder andere het CRM-systeem, de website en een ERP-systeem.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Omschrijving	Jaar van aanschaf	Afschrij- ving	Aanschaf- waarde	Boek- waarde 01-01-2023	Inves- teringen 2023	Desinves- teringen 2023	Afschrij- vingen 2023	Boek- waarde 31-12-2023
		%	€	€	€	€	€	€
Terrein	1972-2023	0-20	556.153	462.067	75.651	-	14.615	523.103
Gebouwen	2008-2023	2-10	4.108.011	3.801.156	11.915	-	130.703	3.682.368
Inventaris	2012-2023	3-33	799.186	685.176	18.504	-	49.549	654.131
Hardware	2011-2023	14-33	529.792	256.962	89.154	604	82.672	262.840
Presentatiematerialen	2006-2023	20-33	126.000	39.399	19.081	-	18.615	39.865
Vervoermiddelen	2018-2019	20	51.616	7.897	-	1	6.572	1.324
			6.170.758	5.252.657	214.305	605	302.726	5.163.631

In de boekwaarde per 01-01-2023 is door een herrubricering € 23.374 verschoven van het terrein naar de presentatiematerialen.

VOORRADEN	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Voorraad boeken/artikelen	34.425	35.757

VORDERINGEN	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Rekeningen-courant OD-bases		
Open Doors International (NL)	13.633	5.470
Over het saldo in rekening-courant wordt geen rente berekend.		
Vooruitbetaalde bedragen	107.464	54.192
Debiteuren	1.525	1.355
Transport	122.622	61.017

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
Transport		122.622		61.017
Nog te ontvangen bedragen				
Nalatenschappen	138.929		13.011	
Afrekening I-Deal en PayPal giften eind december	178.357		151.474	
Giften EO Metterdaad	7.500		9.000	
Overig	21.755		39.827	
		<u>346.541</u>		<u>213.312</u>
		<u>469.163</u>		<u>274.329</u>

LIQUIDE MIDDELEN	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Kas	12.572	5.704
ING	1.093.466	816.187
ABN AMRO	15.499	11.602
België Bpost bank	23.926	6.666
België KBC	5.071	-
	<u>1.150.534</u>	<u>840.159</u>

De liquide middelen staan direct ter beschikking van de stichting. Voor een toelichting op de hoogte van de liquide middelen verwijzen wij naar de toelichting op de overige reserves hierna.

RESERVES EN FONDSSEN

Bestemmingsreserve financiering activa

Stand per 1 januari	1.121.849	1.164.347
Af: vrijval ten gunste van hogere afschrijvingen	<u>49.714-</u>	<u>42.498-</u>
Stand per 31 december	<u>1.072.135</u>	<u>1.121.849</u>

In deze reserve werden bedragen afgezonderd vanuit de resultaten in verband met de toekomstige financiering van grote investeringen. De directeur-bestuurder besluit hierover. In verband met de voorgenomen verbouw/nieuwbouw van ons kantoor was in totaal eind 2020 € 1.200.000 in de bestemmingsreserve opgenomen. De uitgaven in verband met de verbouw/nieuwbouw worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Nu de nieuwbouw in gebruik is genomen, zal de bestemmingsreserve via de resultaatverdeling jaarlijks vrijvallen ten gunste van de hogere afschrijvingen in verband met de nieuwbouw.

Overige reserves

Stand per 1 januari	2.842.312	2.840.512
Bij/Af: conform de resultaatbestemming	982.524	63.980-
Bij: vrijval bestemmingsfonds financiering activa	24.971	-
Bij: vrijval bestemmingsfonds bestemde giften	<u>25.000</u>	<u>65.780</u>
Stand per 31 december	<u>3.874.807</u>	<u>2.842.312</u>

Giften worden zoveel mogelijk afgedragen aan Open Doors International. In 2023 is, net als in 2022, met Open Doors International overeengekomen dat niet alle beschikbare liquide middelen zijn afgedragen in verband met de wereldwijde cashflowsituatie. Eind 2023 is een bedrag gereserveerd voor extra investeringen en kansen in 2024 die tijdens het opstellen van de begroting voor 2024 nog niet bekend waren. De resterende middelen worden in 2024 afgedragen ten behoeve van ons werk wereldwijd en deels aangewend voor extra aflossingen op de leningen voor de verbouw/nieuwbouw van ons kantoor. Open Doors Nederland belegt niet actief.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Bestemmingsfonds financiering activa		
Stand per 1 januari	1.282.100	1.163.366
Bij: conform de resultaatbestemming	94.042	192.942
Af: vrijval naar overige reserves	24.971-	-
Af: vrijval ten gunste van hogere afschrijvingen	81.037-	74.208-
	<u>1.270.134</u>	<u>1.282.100</u>

In dit fonds zijn de voor de verbouw/nieuwbouw ontvangen giften toegevoegd. Eind 2023 is het saldo voor het pand algemeen € 548.238 en voor het Open Doors Bezoekerscentrum € 721.896. De uitgaven in verband met de verbouw/nieuwbouw worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Nu de nieuwbouw in gebruik is genomen, zal het bestemmingsfonds via de resultaatverdeling jaarlijks vrijvallen ten gunste van de hogere afschrijvingen in verband met de nieuwbouw.

Bestemmingsfonds bestemde giften

Stand per 1 januari	25.000	65.780
Bij: conform de resultaatbestemming	-	25.000
Af: Vrijval naar overige reserves	25.000-	65.780-
	<u>-</u>	<u>25.000</u>

In dit fonds zijn bestemde giften opgenomen voor specifieke projecten, die niet meer in het huidige boekjaar konden worden afgedragen aan Open Doors International. Zodra deze afdracht alsnog is gedaan valt dit fonds weer vrij.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Onderhandse leningen

Leningen SKG verbouw/nieuwbouw kantoor

Stand per 1 januari	252.000	884.000
Af: aflossingen	32.000-	632.000-
Stand per 31 december	<u>220.000</u>	<u>252.000</u>
Af: naar kortlopende schulden	32.000-	32.000-
Stand per 31 december	<u>188.000</u>	<u>220.000</u>

Van deze leningen is het gedeelte met een resterende looptijd korter dan 5 jaar € 128.000 en met een resterende looptijd van 5 jaar of langer € 60.000. De rente bedraagt 2,0%. Als zekerheid voor deze leningen van SKG is hypotheekrecht verstrekt op ons kantoorpand met aanbehoren en ondergrond.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<u>Lening donateur verbouw/nieuwbouw kantoor</u>		
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Af: aflossingen	-	-
Stand per 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>

Deze lening heeft een resterende looptijd van 5 jaar of langer en de rente bedraagt 4,0%.

Lening donateur Open Doors Bezoekerscentrum

Stand per 1 januari	321.555	411.365
Af: aflossingen	92.055-	89.810-
Stand per 31 december	<u>229.500</u>	<u>321.555</u>

Deze lening heeft een resterende looptijd korter dan 5 jaar en de rente bedraagt 2,5%.
De aflossing betreft vrijval door een gift.

	<u>31-12-2023</u>		<u>31-12-2022</u>	
	€	€	€	€
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Rekeningen-courant OD-bases				
Open Doors International (USA)	18.235		41.039	
Open Doors Middle East & North Africa	1.978		4.083	
		20.213		45.122
Over het saldo in rekening-courant wordt geen rente berekend.				
Nog te betalen bedragen				
Omzetbelasting	15.415		-	
Loonheffingen	81.320		104.174	
Vakantietoelagverplichting inclusief sociale lasten en vakantiedagen	216.347		219.337	
Kortlopend deel langlopende schulden	32.000		32.000	
Accountantskosten	10.890		10.890	
Rente en bankkosten	7.074		8.702	
Overige nog te betalen bedragen	2.948		2.207	
		365.994		377.310
Vooruitontvangen bedragen				
Giften	-		3.000	
Bestemde giften voor bezoeken van de vervolgte kerk	7.150		7.417	
Overige	73		-	
		7.223		10.417
Crediteuren				
		85.647		161.667
		<u>479.077</u>		<u>594.516</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Voor een aantal nalatenschappen is de akte van verdeling of de rekening en verantwoording ontvangen na afloop van het boekjaar, waardoor de bate niet in dit boekjaar verantwoord is. De te verwachten bate uit nalatenschappen waarvan deze stukken inmiddels na balansdatum wel ontvangen zijn bedraagt € 28.300.

Stichting Open Doors is verwachter in een nalatenschap waar nog vruchtgebruik op rust, waarbij de vruchtgebruiker ook het recht heeft om in te teren op het vermogen. Aangezien niet duidelijk is wat de uiteindelijke omvang van de bate zal zijn, is deze post niet meegenomen in de jaarrekening.

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedragen € 14.416 inclusief BTW per jaar. Het betreft printers en kopieerapparaten. De overeenkomst eindigt in februari 2026.

Er is een huurovereenkomst voor opslagruimte die eindigt in september 2024. De huur voor 2024 bedraagt € 9.801 inclusief BTW.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
BATEN VAN PARTICULIEREN			
Donaties en giften algemeen	13.080.331	12.233.000	11.130.385
Donaties en giften verbouw/nieuwbouw van ons kantoor	1.672	-	102.632
Nalatenschappen	2.874.476	1.000.000	1.205.204
	<u>15.956.479</u>	<u>13.233.000</u>	<u>12.438.221</u>
BATEN VAN BEDRIJVEN			
Donaties en giften algemeen	876.735	650.000	627.940
Donaties en giften verbouw/nieuwbouw van ons kantoor	92.055	-	89.810
	<u>968.790</u>	<u>650.000</u>	<u>717.750</u>
BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN			
Donaties en giften algemeen	1.582.588	1.275.000	1.654.697
Donaties en giften verbouw/nieuwbouw van ons kantoor	500	-	500
	<u>1.583.088</u>	<u>1.275.000</u>	<u>1.655.197</u>
Dit betreft onder andere de opbrengsten via kerken, stichtingen en verenigingen.			
BATEN ALS TEGENPRESTATIE VOOR DE LEVERING VAN PRODUCTEN EN/OF DIENSTEN			
Netto omzet	72.292	25.000	31.625
Kostprijs	39.488-	39.800-	57.190-
Bruto winst	<u>32.804</u>	<u>14.800-</u>	<u>25.565-</u>
Ter ondersteuning van de doelstelling van de stichting vindt verkoop plaats van boeken, spellen en overige artikelen. Ook verzorgen we catering voor gasten van het Open Doors Bezoekerscentrum. De omzet van boeken was hoger dan begroot, door diverse nieuwe uitgaven. In 2022 zijn hogere productiekosten voor nieuwe uitgaven gemaakt. Daardoor was de bruto winst in dat jaar negatief.			
Totaal baten	<u>18.541.161</u>	<u>15.143.200</u>	<u>14.785.603</u>

	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
	€	€
Dit bedrag is door onze donateurs op de volgende bestemmingen gegeven:		
Afrika	752.852	1.267.536
India	31.280	345.255
Zuidoost-Azië	184.621	449.988
Centraal-Azië	111.002	305.672
Azië overig	316.926	241.305
Latijns-Amerika	196.939	116.973
Midden-Oosten	2.955.468	1.186.940
Moslimwereld overig	720.266	447.615
Lectuurwerk algemeen	357.211	361.618
Training/opleiding algemeen	17.338	15.600
Sociaaleconomische hulp algemeen	72.023	81.188
Kinderwerk algemeen	617.520	493.685
Digitale vervolging	205.265	-
Voorlichting, educatie en motivatie	111.602	211.176
	<u>6.650.313</u>	<u>5.524.551</u>
Onbestemde baten uit eigen fondsenwerving	11.890.848	9.261.052
	<u>18.541.161</u>	<u>14.785.603</u>

BESTEED AAN DOELSTELLINGEN	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
Voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen			
Verstrekte (project)subsidies en (project)bijdragen	12.656	11.058	16.892
Communicatiekosten	1.229.895	1.176.410	1.529.951
Personeelskosten	1.771.607	1.928.730	1.596.386
Huisvestingskosten	77.143	68.032	59.158
Kantoor- en algemene kosten	210.980	209.447	164.686
Afschrijving	177.513	191.922	159.646
	<u>3.479.794</u>	<u>3.585.599</u>	<u>3.526.719</u>

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 32 en de toelichting daarop vanaf pagina 33.

Dienen van de vervolgde kerk

Verstrekte (project)subsidies en (project)bijdragen	51.100	44.232	67.568
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	11.670.800	9.111.300	8.875.000
Personeelskosten	256.313	187.920	176.374
Huisvestingskosten	7.316	4.896	4.604
Kantoor- en algemene kosten	28.888	19.335	16.934
Afschrijving	25.682	18.699	17.638
	<u>12.040.099</u>	<u>9.386.382</u>	<u>9.158.118</u>

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 32 en de toelichting daarop vanaf pagina 33.

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
Totaal besteed aan doelstellingen	<u>15.519.893</u>	<u>12.971.981</u>	<u>12.684.837</u>
Als percentage van totale baten	<u>83,7%</u>	<u>85,7%</u>	<u>85,8%</u>
Als percentage van de totale lasten	<u>88,2%</u>	<u>84,8%</u>	<u>86,2%</u>

WERVINGSKOSTEN

Communicatiekosten	594.805	619.343	539.931
Personeelskosten	740.550	734.000	547.883
Huisvestingskosten	20.267	16.633	13.299
Kantoor- en algemene kosten	128.713	119.521	98.262
Afschrijving	<u>74.202</u>	<u>73.038</u>	<u>54.791</u>
	<u>1.558.537</u>	<u>1.562.535</u>	<u>1.254.166</u>
Als percentage van baten eigen fondsenwerving	<u>8,4%</u>	<u>10,3%</u>	<u>8,5%</u>
Als percentage van de totale lasten	<u>8,9%</u>	<u>10,2%</u>	<u>8,5%</u>

Als norm voor deze kosten heeft Stichting Open Doors een maximum van 15% van de baten eigen fondsenwerving vastgesteld. In 2023 is de verdeling van de indirecte kosten over de doelstellingen op basis van fte's geëvalueerd aan de hand van de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en deels herzien. Een aantal medewerkers is (deels) verschoven van beheer en administratie naar de andere onderdelen. Hierdoor worden de indirecte kosten zoals personeelskosten voor 5% meer toegerekend aan wervingskosten dan in 2022. In de begroting was hier nog geen rekening mee gehouden.

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 32 en de toelichting daarop vanaf pagina 33.

BEHEER EN ADMINISTRATIE

Personeelskosten	399.588	605.818	624.468
Huisvestingskosten	23.779	23.885	22.969
Kantoor- en algemene kosten	47.868	67.333	71.882
Afschrijving	<u>40.038</u>	<u>60.283</u>	<u>62.450</u>
	<u>511.273</u>	<u>757.319</u>	<u>781.769</u>
Als percentage van totale lasten	<u>2,9%</u>	<u>5,0%</u>	<u>5,3%</u>

Onder kosten van beheer en administratie vallen de kosten gemaakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering, die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Stichting Open Doors heeft als norm voor deze kosten een maximum van 5,0% van de totale lasten vastgesteld. In 2023 is de verdeling van de indirecte kosten over de doelstellingen op basis van fte's geëvalueerd aan de hand van de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en deels herzien. Een aantal medewerkers is (deels) verschoven van beheer en administratie naar de andere onderdelen. Hierdoor worden de indirecte kosten zoals personeelskosten voor 9% minder toegerekend aan beheer en administratie dan in 2022. In de begroting was hier nog geen rekening mee gehouden.

Een specificatie van de kosten toegerekend aan deze doelstelling staat op pagina 32 en de toelichting daarop vanaf pagina 33.

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Rente lopende rekeningen en spaarrekening	10.093	-	5.299-
Rente leningen SKG verbouw/nieuwbouw kantoor	4.560-	4.560-	11.741-
Rente lening donateur verbouw/nieuwbouw kantoor	2.000-	2.000-	2.000-
Rente lening donateur Open Doors Bezoekerscentrum	7.945-	10.164-	10.190-
Rente Belastingdienst	1.653-	-	-
Koersresultaten	422	-	1.655
	<u>5.643-</u>	<u>16.724-</u>	<u>27.575-</u>

BEZOLDIGINGEN EN FINANCIËLE RELATIES TOEZICHTHOUDERS

Aan de leden van de Raad van Toezicht zijn geen bezoldigingen, met inbegrip van pensioenlasten, toegekend. Ook zijn aan hen geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING

	Doelstellingen				Wervingskosten	Beheer en administratie	Totaal kosten				
	Voorlichting, educatie en motivatie		Dienen van de vervolgde kerk				Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022		
	€	%	€	%			€	€	€		
Verstrekte (project)subsidies en (project)bijdragen	12.656	20%	51.100	80%	-	-	-	-	63.756	55.290	84.460
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	-	-	11.670.800	100%	-	-	-	-	11.670.800	9.111.300	8.875.000
Communicatiekosten	1.229.895	67%	-	-	594.805	33%	-	-	1.824.700	1.795.753	2.069.882
Personeelskosten	1.771.607	56%	256.313	8%	740.550	23%	399.588	13%	3.168.058	3.456.468	2.945.111
Huisvestingskosten	77.143	60%	7.316	6%	20.267	16%	23.779	18%	128.505	113.446	100.030
Kantoor- en algemene kosten	210.980	51%	28.888	7%	128.713	31%	47.868	11%	416.449	415.636	351.764
Afschrijving	177.513	56%	25.682	8%	74.202	23%	40.038	13%	317.435	343.943	294.525
	<u>3.479.794</u>		<u>12.040.099</u>		<u>1.558.537</u>		<u>511.273</u>		<u>17.589.703</u>	<u>15.291.836</u>	<u>14.720.772</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's)									<u>41,7</u>	<u>47,9</u>	<u>39,9</u>

De bestedingen worden verdeeld over de doelstellingen van Stichting Open Doers, kosten van werving van de baten en kosten van beheer en administratie. De directe kosten worden rechtstreeks toegerekend aan deze onderdelen. Per activiteit wordt de verdeling zo goed mogelijk ingeschat en vervolgens consistent toegepast. De indirecte kosten worden op basis van verdeelsleutels toegerekend aan deze onderdelen. Voor de huisvestingskosten is dit gedaan op basis van de gebruikte oppervlakte per onderdeel in het kantoor. Voor de overige kosten is dit gedaan op basis van het aantal werkzame personen in voltijdsplaatsen (fte's) dat hieraan toe te rekenen is.

TOELICHTING OP DE KOSTEN

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€

Verstrekte (project)subsidies en (project)bijdragen

Bezoeken van de vervolgde kerk	63.756	55.290	84.460
--------------------------------	--------	--------	--------

Voor de groepsreizen is er een samenwerking met reisorganisatie Livingstone. In 2022 betaalden we aan hen een hogere vaste bijdrage dan in 2023.

Deze kosten zijn voor 80% toegerekend aan het dienen van de vervolgde kerk en voor 20% aan voorlichting, educatie en motivatie.

Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties

Afdrachten aan Open Doors International	11.670.800	9.111.300	8.875.000
---	------------	-----------	-----------

In 2023 waren de afdrachten 63,4% van de totale baten. Begroot was 60,2% en in 2022 was dit 60,0%. Ook qua bedrag waren de afdrachten ruim boven de begroting. Verder verwijzen wij naar de toelichting op de overige reserves op pagina 25.

De afdrachten zijn voor 100% toegerekend aan het dienen van de vervolgde kerk.

Communicatiekosten

Nieuwsbrieven en acties met verzoeken om steun	359.431	385.100	315.242
Open Doors Magazine en website	350.497	333.194	369.789
Advertenties en promotie	192.677	241.000	77.507
Telemarketing	77.464	90.000	75.520
Presentatiekosten	680.211	614.413	898.887
Televisie- en audioproducties	3.598-	-	205.434
Kerk en theologie	5.014	5.000	5.000
Campagnes	81.878	60.000	66.211
Digitale marketing/sociale media	81.126	67.046	56.292
	<u>1.824.700</u>	<u>1.795.753</u>	<u>2.069.882</u>

Nieuwsbrieven en acties met verzoeken om steun: In 2023 werden meer kosten gemaakt voor nieuwsbrieven met verzoeken om steun, en ook wat meer dan begroot. De bijlagen bij andere bladen (zoals EO-Visie) waren in lijn met vorig jaar, maar waren lager begroot. De kosten voor de Muskathlon bleven ongeveer gelijk. Er was een forse post begroot voor onvoorziene acties. De kosten van deze acties zijn voor zover uitgevoerd bij de betreffende posten zelf verantwoord, maar een deel van deze post is uiteindelijk ook niet gebruikt.

Open Doors Magazine en website: In 2022 werden meer kosten gemaakt voor online adverteren, in 2023 zijn nieuwe templates ontwikkeld en waren de kosten voor de website wat hoger.

Advertenties en promotie: We besteedden in 2023 zoals begroot meer aan algemene advertenties en promotie. De advertenties en promotie voor fondsenwerving en specifieke activiteiten waren lager dan begroot.

Telemarketing: De kosten voor bellen naar de achterban zijn zoals begroot gedaald. Wel is meer geïnvesteerd in acquisitie en retentie, maar minder dan begroot.

Presentatiekosten: In 2022 zijn fors extra kosten gemaakt in het kader van het overlijden van onze oprichter Anne van der Bijl. Zo werd gewerkt aan diverse producties in het kader van zijn geestelijke nalatenschap en werd de Nederlandse vertaling van *Gods Smokkelaar* verstuurd naar een groot deel van onze trouwe achterban. In 2022 is meer gedaan aan vrouwenwerk, in 2023 was dit zoals begroot weer minder. In 2023 zijn meer kosten gemaakt voor het verder ontwikkelen van onze zichtbaarheid in Vlaanderen. Verder zijn kosten gemaakt voor de archivering van historische materialen voor het Open Doors Bezoekerscentrum. Ten slotte werd extra aandacht besteed aan predikanten en pastores.

Televisie- en audioproducties: In 2022 is een productie gemaakt in samenwerking met de EO. In 2023 kwam hier nog een kleine naverrekening van.

Kerk en theologie: Deze kosten bestaan met name uit participatie in een leerstoel aan de Vrije Universiteit.

Campagnes: In 2023 is extra geïnvesteerd in internationale samenwerking, zoals gezamenlijke themapakketten voor werving. Niet al deze kosten waren begroot.

Digitale marketing/sociale media: In het kader van de vernieuwing van de sociale media-strategie is in 2023 meer uitgegeven aan bijvoorbeeld e-mailmarketing.

Deze kosten zijn voor 67% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie en voor 33% aan wervingskosten.

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
Personeelskosten			
Salarissen	2.288.530	2.491.645	2.139.585
Sociale lasten	473.696	551.699	443.242
Pensioenlasten	170.581	196.088	159.573
Overige personeelskosten	235.251	217.036	202.711
	<u>3.168.058</u>	<u>3.456.468</u>	<u>2.945.111</u>

Bezoldigingsbeleid

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid en de hoogte van de salarissen en andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in december 2019. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning wordt de volgende regeling toegepast. Het beloningsniveau wordt onder meer bepaald door de zwaarte van een functie, competenties en ervaring en de wijze waarop de functie wordt uitgeoefend. Voor het bepalen van de zwaarte van de functie wordt gebruikgemaakt van het functiewaarderingsstelsel Bakkenist. In het beloningsbeleid worden de salaristabellen van de overheid en de collectieve salarisverhogingen die voortvloeien uit de CAO Rijksoverheid gevolgd. Op de salarisschalen die de Rijksoverheid hanteert (BBRA), wordt een korting (verlaging) toegepast, die mede afhankelijk is van de salarisschaal. Daarbij geldt tevens als uitgangspunt dat het arbeidsvoorwaardenpakket marktconform is in vergelijking met vergelijkbare goededoelen- en missionaire organisaties. De Raad van Toezicht stelt de beloning van de directeur-bestuurder vast, voor het laatste eind 2023. Hiervoor wordt de Regeling Beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland gehanteerd, die elk jaar wordt geactualiseerd.

De salarissen zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 7,0%. Het aantal voltijdplaatsen (fte's) is met 4,5% gestegen van gemiddeld 39,9 naar 41,7 (begroot 47,9 fte). Er was een algemene salarisverhoging van een trede per 1 januari 2023. Daarnaast is per 1 april 2023 een CAO-verhoging doorgevoerd conform de overheid van 3,0%. De autonome stijging is daardoor 4,9%. In verband met vacatures zijn meer externe mensen ingehuurd, daar staat tegenover dat meer uitkeringen voor geboorteverlof werden ontvangen.

De sociale lasten en de pensioenlasten zijn met 6,9% gestegen. Dit wordt grotendeels verklaard door de stijging van de salarissen.

De kilometervergoedingen waren in 2023 met € 89.000 hoger door minder thuiswerken (2022: € 64.000 en begroot was € 56.000). De kosten voor cursussen, trainingen en coaching waren lager dan begroot.

Bezoldiging directie

In het volgende overzicht wordt de bezoldiging van de directie weergegeven. Aan de directieleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

	<u>Directeur- bestuurder</u>
Contract	Vast
Uren per week	40
Parttime percentage	100%
Periode	01-01/31-12
BSD-punten Regeling Beloning directeuren van goedgevoelorganisaties	335
	<u>Directeur- bestuurder</u>
	€
Bruto salaris	84.234
Vakantietoeslag	<u>6.567</u>
	90.801
Pensioenlasten	<u>12.045</u>
Totaal bezoldiging 2023	<u><u>102.846</u></u>
Totaal bezoldiging 2022	<u><u>96.831</u></u>

	<u>Werkelijk 2023</u>	<u>Begroot 2023</u>	<u>Werkelijk 2022</u>
	€	€	€
Huisvestingskosten	<u>128.505</u>	<u>113.446</u>	<u>100.030</u>

In 2023 zijn extra kosten gemaakt voor onderhoud van de installaties in het gebouw. Dit was niet begroot. De energiekosten lagen in lijn met 2022, maar waren hoger begroot.

Deze kosten zijn voor 60% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie, voor 6% aan het dienen van de vervolgde kerk, voor 16% aan wervingskosten en voor 18% aan beheer en administratie.

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
Kantoor- en algemene kosten			
Bankkosten	56.562	55.000	57.073
Kosten Raad van Toezicht	2.833	5.000	11.926
Kantoor- en overige kosten	<u>357.054</u>	<u>355.636</u>	<u>282.765</u>
	<u>416.449</u>	<u>415.636</u>	<u>351.764</u>

In 2022 heeft de Raad van Toezicht een reis naar het veld gemaakt.

Voor de database zijn meer kosten gemaakt voor licenties en onderhoud. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een naverrekening van omzetbelasting op buitenlandse diensten, wat niet was begroot. Zoals begroot zijn de kosten voor video-opslag en softwarecontracten gestegen, mede door het nieuwe ERP-systeem. Ook de reiskosten zijn zoals begroot toegenomen in 2023. De kosten voor onze vrijwilligers en ambassadeurs stegen minder dan begroot. In 2022 waren de inventariskosten hoger voor kleine inventaris in ons nieuwe kantoor en reparatie en onderhoud.

Deze kosten zijn voor 51% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie, voor 7% aan het dienen van de vervolgte kerk, voor 31% aan wervingskosten en voor 11% aan beheer en administratie.

Afschrijving

<u>317.435</u>	<u>343.943</u>	<u>294.525</u>
----------------	----------------	----------------

De totale afschrijvingen voor 2023 zijn € 331.572. De afschrijvingen op de presentatiematerialen van € 18.615 zijn rechtstreeks verantwoord onder de presentatiekosten als onderdeel van de communicatiekosten. Verder was het boekverlies op desinvesteringen € 4.478. De afschrijving op hardware is conform begroting toegenomen door investeringen in een videodata-opslagsysteem. De afschrijving op software steeg minder dan begroot, doordat de vernieuwing van de website en het CRM-systeem later werd afgerond.

Deze kosten zijn voor 56% toegerekend aan voorlichting, educatie en motivatie, voor 8% aan het dienen van de vervolgte kerk, voor 23% aan wervingskosten en voor 13% aan beheer en administratie.

Totaal kosten

<u>17.589.703</u>	<u>15.291.836</u>	<u>14.720.772</u>
-------------------	-------------------	-------------------

Ermelo, 7 maart 2024

M. Dees
Directeur-bestuurder

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire resultaatbestemmingsregeling

In artikel 3.4 van de statuten wordt de resultaatbestemmingsregeling van de stichting als volgt omschreven:
De stichting beoogt met haar activiteiten niet het behalen van winst. Batige saldi zullen, na eventuele reserveringen voor binnen het stichtingsdoel vallende bestemmingen, worden afgedragen aan de stichting Open Doors International, zolang daarmee wordt samengewerkt conform het gestelde in de leden 2 en 3 van dit artikel dan wel, indien bedoelde samenwerking mocht zijn beëindigd, aan één of meer instellingen met een doelstelling, verwant aan die van de stichting.

Resultaatbestemming 2022

De jaarrekening 2022 inclusief de resultaatbestemming over 2022 conform het voorstel is in de vergadering van 24 maart 2023 vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Voorstel resultaatbestemming 2023

De directeur-bestuurder stelt voor het resultaat over 2023 ad € 945.815 als volgt te verwerken:

	€
Vrijval reserve financiering activa	49.714-
Toevoegen aan overige reserves	982.524
Toevoegen aan fonds financiering activa	13.005
	<u>945.815</u>

Dit voorstel is - vooruitlopend op de goedkeuring door de Raad van Toezicht - in de jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen controleverklaring.

Goedkeuring jaarrekening

De Raad van Toezicht bespreekt de jaarrekening over 2023 ter goedkeuring in zijn vergadering te Ermelo op 8 maart 2024.

M.J. Geelhoed
Voorzitter

P.G.R. Beker
Secretaris

S. van der Deen

A.H. Delhaas - van Dijk

J.G. Hofman

Vaststelling jaarrekening

De directeur-bestuurder stelt de jaarrekening over 2023 vast te Ermelo op 8 maart 2024.

M. Dees

BEGROTING 2024

	Begroot 2024	Werkelijk 2023	Begroot 2023
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren	13.923.400	15.956.479	13.233.000
Baten van bedrijven	800.000	968.790	650.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	<u>1.405.000</u>	<u>1.583.088</u>	<u>1.275.000</u>
Som van de geworven baten	16.128.400	18.508.357	15.158.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	<u>20.000</u>	<u>32.804</u>	<u>14.800-</u>
Som van de baten	<u>16.148.400</u>	<u>18.541.161</u>	<u>15.143.200</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen	3.689.948	3.479.794	3.585.599
Dienen van de vervolgde kerk	<u>10.400.663</u>	<u>12.040.099</u>	<u>9.386.382</u>
	14.090.611	15.519.893	12.971.981
Wervingskosten	1.693.807	1.558.537	1.562.535
Beheer en administratie	<u>533.241</u>	<u>511.273</u>	<u>757.319</u>
Som van de lasten	<u>16.317.659</u>	<u>17.589.703</u>	<u>15.291.835</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	169.259-	951.458	148.635-
Financiële baten en lasten	<u>10.000-</u>	<u>5.643-</u>	<u>16.724-</u>
Saldo van baten en lasten	<u>179.259-</u>	<u>945.815</u>	<u>165.359-</u>
Resultaatbestemming			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Reserve financiering activa	-	49.714-	-
Overige reserves	179.259-	982.524	165.359-
Fonds financiering activa	<u>-</u>	<u>13.005</u>	<u>-</u>
	<u>179.259-</u>	<u>945.815</u>	<u>165.359-</u>

TOELICHTING OP BEGROTING 2024

Op basis van de meerjarenplannen van Open Doors International en Stichting Open Doors en de trend uit de afgelopen jaren is de begroting 2024 voor de som van de baten vastgesteld op € 16.148.400. Dit is een stijging ten opzichte van het budget van 2023 met 6,6% en een daling ten opzichte van werkelijk 2023 met 12,3%. In 2023 was sprake van bijzondere extra inkomsten door een noodhulpactie en door hoge baten uit nalatenschappen.

De indirecte kosten zijn in 2024 2,3% hoger begroot dan budget 2023 en 9,9% hoger dan werkelijk 2023. De salarissen, sociale lasten en pensioenlasten stijgen. Er is een begrote toename van het aantal fte's van 41,7 in 2023 naar 44,9 in 2023 (begroot voor 2023 was 47,9). De algemene stijging van de salarissen is begroot op een trede plus een extra CAO-verhoging per 1 januari 2024 van 1,5% conform de overheid. De overige personeelskosten zijn in lijn met werkelijk 2023 wat hoger begroot voor de kilometervergoedingen. De inhuur van externe medewerkers is lager begroot. De kosten voor huisvesting zijn lager begroot in verband met minder onderhoud. De energiekosten waren in 2023 lager, maar zijn voor 2024 weer hoger begroot. De kantoor- en overige kosten stijgen door hogere computerkosten voor softwarecontracten. De accountants- en advieskosten zijn voor 2024 wat hoger begroot. In 2023 zijn forse investeringen gedaan in de software, voor de vernieuwing van website en CRM-systeem. Ook is geïnvesteerd in het terrein voor het Smokkelbos. Daardoor stijgen de afschrijvingen. De afschrijving voor de auto's is lager, omdat die deels al volledig zijn afgeschreven. Aangezien de indirecte kosten worden toegerekend aan de verschillende categorieën lasten, heeft deze kostenstijging invloed op alle onderdelen daarvan.

De kosten voor voorlichting, educatie en motivatie van de kerk in Nederland en Vlaanderen zijn 3% hoger dan budget 2023 en 6% hoger dan werkelijk 2023. De communicatiekosten zijn begroot in lijn met de werkelijke kosten van 2023. In 2023 waren wat minder kosten begroot voor de Open Doors-dag, stands en de archivering van historische materialen voor het Open Doors Bezoekerscentrum.

De kosten voor dienen van de vervolgde kerk zijn 11% hoger dan budget 2023 en 14% lager dan werkelijk 2023. De afdrachten aan Open Doors International zijn begroot op € 10.007.296, dat is 62,0% van de totale baten. In 2023 was dit bedrag werkelijk € 11.670.800 (63,4%) en begroot € 9.111.300 (60,2%).

De wervingskosten stijgen 8% ten opzichte van budget 2023 en 9% ten opzichte van werkelijk 2023. Als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving is 10,3% begroot (werkelijk 2022 was 8,5% en begroot 11,0%). De stijging wordt veroorzaakt door de stijging in de indirecte kosten. Voor bijzondere acties is in 2024 aanzienlijk minder begroot. De werkelijke kosten voor bijzondere acties worden elk jaar voor zover uitgevoerd bij de betreffende post zelf verantwoord.

De kosten van beheer en administratie dalen 30% ten opzichte van budget 2023 en stijgen 4% ten opzichte van werkelijk 2023. De grote daling ten opzichte van budget 2023 wordt vrijwel geheel verklaard door het feit dat in 2023 de verdeling van de indirecte kosten over de doelstellingen op basis van fte's is geëvalueerd aan de hand van de richtlijnen van Goede Doelen Nederland en deels is herzien. Hierdoor worden de indirecte kosten voor 9% minder toegerekend aan deze post. In de begroting van 2023 was hier nog geen rekening mee gehouden. Als percentage van de totale lasten is 3,3% begroot (werkelijk 2023 was 2,9% en begroot 5,0%).

Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de systematiek van begroten. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat alle baten minus de kosten daadwerkelijk afgedragen worden aan Open Doors International. Hierbij wordt echter geen rekening gehouden met de correctie voor investeringen en afschrijvingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Open Doors

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Open Doors te Ermelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Open Doors per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Open Doors zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden

Wij vestigen aandacht op het feit dat conform artikel 3 van de statuten als steun aan gerelateerde Open Doors International in 2023 € 11.670.800 (in 2022: € 8.875.000) is verantwoord. Zoals is toegelicht op pagina 29 vindt de besteding van deze gelden plaats door Stichting Open Doors International. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- algemene introductie;
- het bestuursverslag;
- het verslag van de Raad van Toezicht;
- de overige gegevens;
- de bijlagen (begroting 2024 en toelichting begroting 2024).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de met governance belaste personen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de met governance belaste personen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Ede
Schuiteman Audit & Assurance B.V.

Was getekend op 7 maart 2024
W. van Reenen RA